

A jelentést a Kormány nem tárgyalta meg, így nem tekinthető a Kormány álláspontjának!

J E L E N T É S

Magyarország 2019. évi nemzetközi fejlesztési tevékenységéről

Budapest, 2020. október 7.

TARTALOMJEGYZÉK

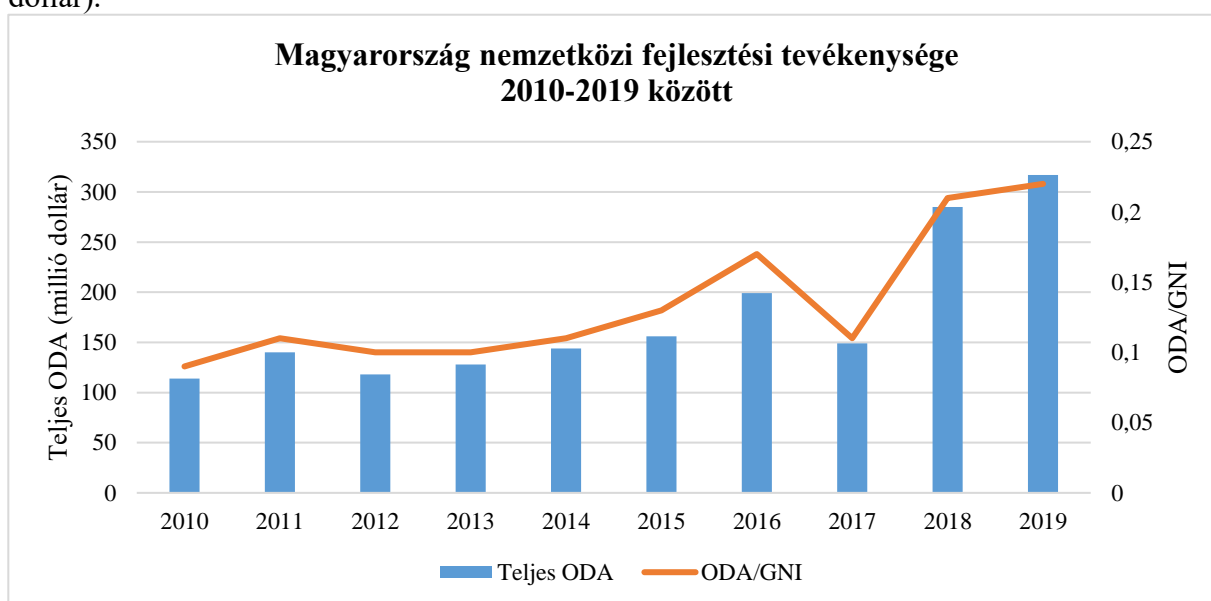
V E Z E T Ő I Ö S S Z E F O G L A L Ó	3
Magyarország 2019. évi nemzetközi fejlesztési tevékenysége	3
A Külgazdasági és Külügyminisztérium 2019. évi nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenysége	5
<i>NEFE2025</i>	6
<i>Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram</i>	6
<i>A KKM kiemelt fejlesztési programja az Ugandai Köztársaságban</i>	7
<i>Multilaterális nemzetközi szerepvállalása</i>	7
A Miniszterelnökség 2019. évi nemzetközi fejlesztési tevékenysége	8
<i>Összefoglaló</i>	8
<i>Kiemelt projektek</i>	9
A Pénzügyminisztérium 2019. évi nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenysége	11
<i>Összefoglaló</i>	11
<i>Kiemelt projektek</i>	12
Az Innovációs és Technológiai Minisztérium 2019. évi nemzetközi fejlesztési tevékenysége	12
<i>Összefoglaló</i>	12
<i>Kiemelt projektek</i>	13
Az Agrárminisztérium 2019. évi nemzetközi fejlesztési tevékenysége	15
<i>Összefoglaló</i>	15
<i>Kiemelt projektek</i>	16
Az Emberi Erőforrások Minisztériumának 2019. évi nemzetközi fejlesztési tevékenysége	17
<i>Összefoglaló</i>	17
<i>Kiemelt projektek</i>	18
A Belügyminisztérium 2019. évi nemzetközi fejlesztési tevékenysége	20
<i>Összefoglaló</i>	20
<i>Kiemelt projektek – Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság</i>	21
<i>Kiemelt projektek – Országos Rendőr-főkapitányság</i>	22

V E Z E T Ő I Ö S S Z E F O G L A L Ó

Magyarország 2019. évi nemzetközi fejlesztési tevékenysége

A nemzetközi fejlesztési együttműködés Magyarország egyik kiemelt külpolitikai és külgazdasági eszköze, amely révén hazánk nagyban hozzájárul a fejlődő világ felzárkóztatásához, a helyi életkörülmények javításához, valamint a migrációt kiváltó okok kezeléséhez.

Magyarország a korábbi évekhez hasonlóan 2019-ben is jelentős erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy hatékonyan vegye ki részét a nemzetközi fejlesztési együttműködési törekvésekből. Mindezt jól mutatja, hogy 2019-ben hazánk 105 fejlődő országban közel 560 nemzetközi fejlesztési beruházást, projektet és kezdeményezést hajtott végre. Hazánk hivatalos fejlesztési támogatása (Official Development Assistance, ODA)¹ 2019-ben is növekedést mutatott az azt megelőző évhez képest: míg 2018-ban közel 77,1 milliárd forintot (285,2 millió dollár)² tett ki, addig 2019-ben a támogatásaink mértéke meghaladta a 92 milliárd forintot (316,7 millió dollár).³

Fontos kiemelni, hogy a migrációs válság 2015-ös kirobbanása óta Magyarország következetesen hangsúlyozza, hogy a migrációt kiváltó okokat helyben, a gyökereknél szükséges kezelni. Ennek okán a magyar nemzetközi fejlesztéspolitika földrajzi fókuszja mára leginkább az Európába tartó migráció kiinduló régióira, a Közel-Keletre (9,1 milliárd forint; 31,1 millió dollár) és Afrikára (8,7 milliárd forint; 30,1 millió dollár) összpontosul.

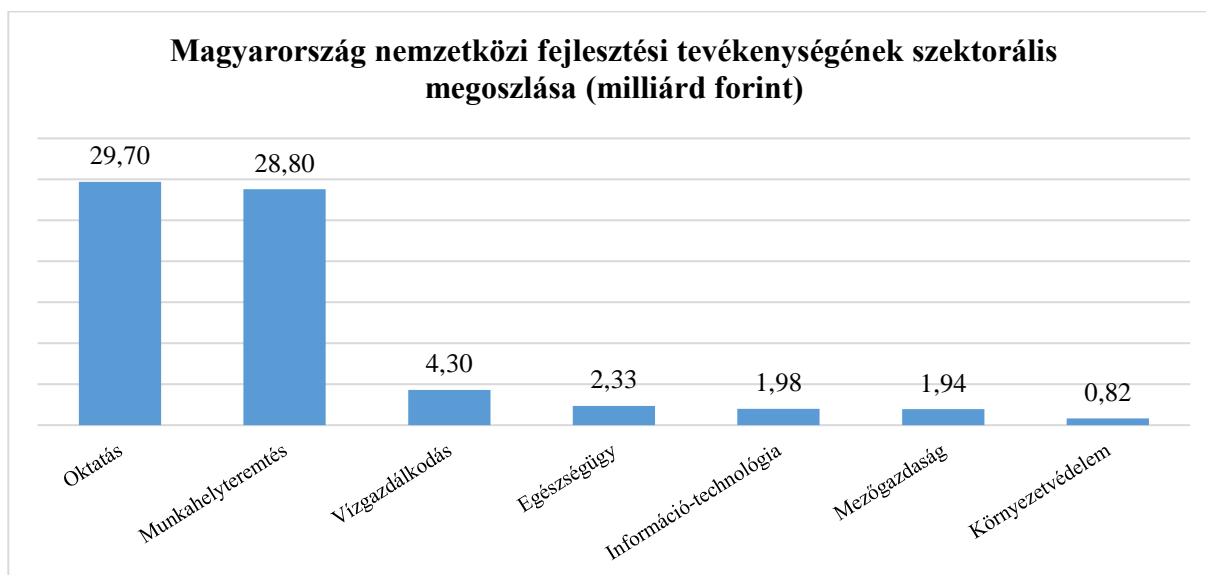
A globális kihívások kezelésén túl Magyarország a nemzetközi fejlesztéspolitikája révén kiemelt figyelmet szentel a hazai külgazdasági és külpolitikai érdekek hatékonyabb érvényesítésének is, amit jól mutat, hogy a bilaterális támogatások aránya az előző évi 38,7%-ról 2019-re 46%-ra növekedett.

¹ A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD) Fejlesztéstámogatási Bizottsága (Development Assistance Committee, DAC) kiemelt feladatainak egyike annak mérése, hogy a DAC-tagsággal rendelkező országok miként járulnak hozzá a fejlődő világ felzárkóztatásához. Az OECD ennek érdekében nem csupán definiálja a „hivatalos fejlesztési támogatás” fogalmát, hanem ellenőrzi a tagállamok által szolgáltatott adatokat. Az OECD DAC a tárgyévi adatokat az azt követő év végéig vizsgálja felül. Bár a jelentésben szolgáltatott adatok ez utóbbiak megfelelően még nem tekinthetők véglegesnek, a felülvizsgálat során jelentős változások nem várhatók.

² Magyarország 2018. évi hivatalos fejlesztési támogatása: 77 065 622 143 forint.

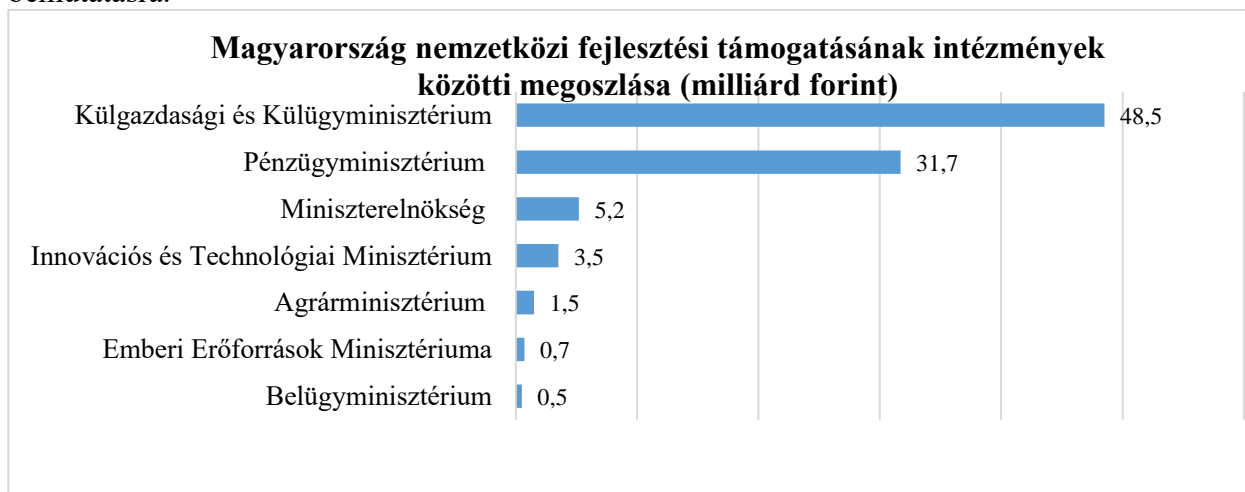
³ Magyarország 2019. évi hivatalos fejlesztési támogatása: 92 047 528 205 forint.

Magyarország – a 2019-ben elfogadott, 2020-2025 közötti időszakra vonatkozó Nemzetközi Fejlesztési Együttműködési Stratégiájával, valamint a Fenntartható Fejlesztési Célokkal (Sustainable Development Goals, SDG-k) összhangban – kiemelt jelentőséget tulajdonít a vízgazdálkodási, a mezőgazdasági, az egészségügyi, az oktatási, a környezetvédelmi, az információ-technológiai, valamint a munkahelyteremtési fejlesztéseknek.

Magyarország nemzetközi fejlesztési tevékenységének keretében 2019-ben oktatásra 29,7 milliárd forintot (101,49 millió dollár), munkahelyteremtésre 28,8 milliárd forintot (99,3 millió dollár), a fenntartható vízgazdálkodásra 4,3 milliárd forintot (14,7 millió dollár), egészségügyre 2,33 milliárd forintot (7,94 millió dollár), információ-technológiára 1,98 milliárd forintot (6,8 millió dollár), mezőgazdaságra 1,94 milliárd forintot (6,6 millió dollár), környezetvédelemre pedig 821 millió forintot (2,8 millió dollár) fordított.

Magyarország 2019-ben az alábbi intézményi bontásban nyújtott nemzetközi fejlesztési támogatást. Az intézmények által végrehajtott tevékenységek a következő fejezetben kerülnek bemutatásra.

A magyar fejlesztéspolitika céljainak a jelen kihívásaihoz még inkább alkalmazkodó megújítása tekintetében előremutató szakpolitikai esemény, hogy 2019. december 23-án a magyar Kormány elfogadta Magyarország 2020 és 2025 közötti időszakra vonatkozó Nemzetközi Fejlesztési

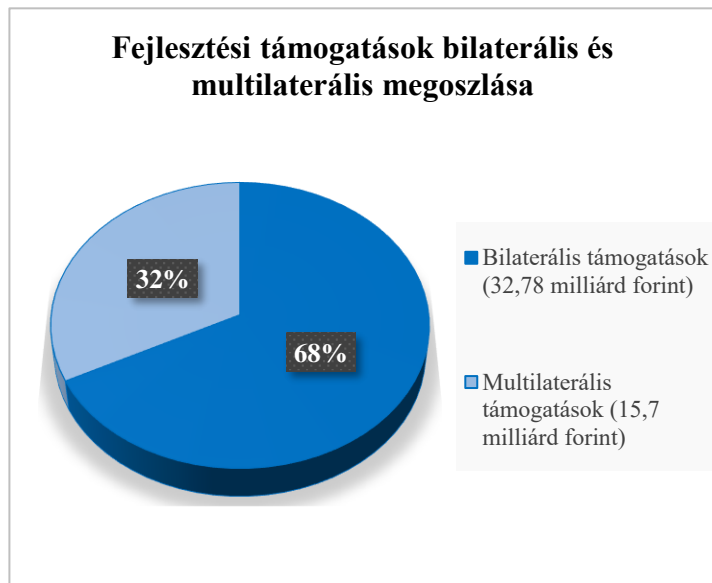
⁴ A Pénzügyminisztérium 31,7 milliárd forint értékű hivatalos fejlesztési támogatása elsősorban a közvetlen nemzetközi fejlesztési vonatkozású tagdíjbefizetésből/tőkeemelésből/alapfeltöltésből/alaptőke hozzájárulásból, valamint az Európai Unió központi költségvetésébe történő magyar tagdíjbefizetés ezirányú programokra fordított részéből tevődik össze.

Együttműködési Stratégiáját (NEFE2025). Az öt pillérre épülő NEFE2025 – az európai szomszédságpolitikához, illetve a Keleti Partnerséghez kapcsolódó hazai prioritások mellett – kiemelt hangsúlyt igyekszik fektetni Afrika és a Közel-Kelet gazdasági, valamint társadalmi felemelkedésére, a globális kihívások kezelésére, a szegénység és az egyenlőtlenségek csökkentésére, így egyebek között az Agenda 2030 által megfogalmazott célkitűzések elősegítésére is. Az elfogadott Stratégia a meglévő nemzeti erőforrások kiaknázásával kívánja fokozni Magyarország nemzetközi szerepvállalását oly módon, hogy az egyaránt eredményezze hazánk gazdasági kapcsolatainak a szélesítését és nemzetközi megítélésének a javítását.

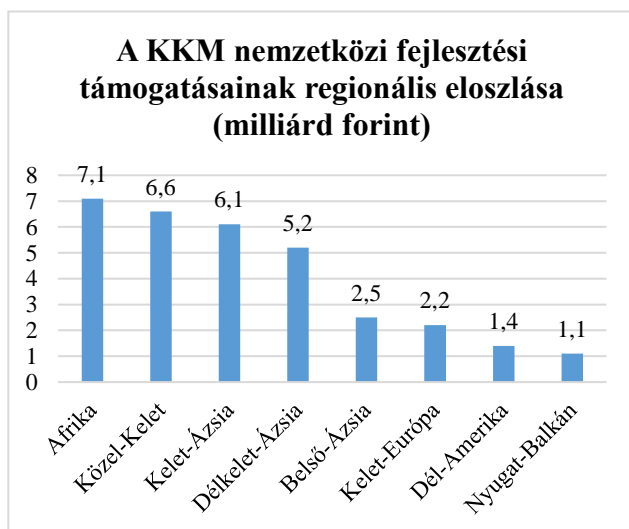
A Külgazdasági és Külügyminisztérium 2019. évi nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenysége

A Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) 2019-ben közel kétszeresére növelte fejlesztési támogatásainak összegét az azt megelőző évhez képest, így az előző évi 26,2 milliárd forint (97,1 millió dollár) után a KKM koordinációjában Magyarország 2019-ben 48,5 milliárd forint (166,8 millió dollár) értékű támogatást biztosított az ODA-ra jogosult országok számára.⁵

A KKM által nyújtott multilaterális és bilaterális támogatások aránya 2019-ben megfordult: míg 2018-ban a multilaterális támogatás nominális értéke közel kétszerese volt a bilaterálisnak, addig 2019-ben a bilaterális támogatások értéke (32,7 milliárd forint; 112,7 millió dollár) csaknem kétszerese volt a multilaterális támogatásokénak (15,7 milliárd forint; 54,1 millió dollár).

A nemzetközi fejlesztési támogatások regionális megoszlásában Afrika (7,1 milliárd forint; 24,3 millió dollár) és a Közel-Kelet (6,6 milliárd forint; 22,7 millió dollár) dominált. Ezen felül jelentős támogatásban részesültek Kelet-Ázsia (6,1 milliárd forint; 20,9 millió dollár), Délkelet-Ázsia (5,2 milliárd forint; 17,9 millió dollár), Belső-Ázsia (2,5 milliárd forint; 8,7 millió dollár), Kelet-Európa (2,2 milliárd forint; 7,9 millió dollár), Dél-Amerika (1,4 milliárd forint; 5 millió dollár), valamint a Nyugat-Balkán (1,1 milliárd forint; 3,8 millió dollár) országai is.

(1,5 milliárd forint; 5,3 millió dollár), valamint az egészségügyre (1,1 milliárd forint; 4 millió dollár) fókuszáltak.

⁵ 2018-ban a KKM 26,3 milliárd forint hivatalos fejlesztési támogatást nyújtott.

Kiemelendő továbbá, hogy a KKM nemzetközi fejlesztési tevékenysége – összhangban az év végén, a Minisztérium koordinációjában elfogadott NEFE2025-tel, a Nemzeti Exportstratégiával, valamint az Afrika Stratégiával – 2019-ben nagy hangsúlyt fektetett a magyar gazdasági szereplők nemzetközi fejlesztési programokba történő bevonására mind hagyományos, mind innovatív fejlesztéspolitikai eszközökön keresztül. A megvalósított projektek egyszerre vették figyelembe a helyi igényeket és a magyar kis- és középvállalatok komparatív előnyeit. Ennek köszönhetően a fejlesztéspolitikára fordított összegek az eddigieknél is hatékonyabban szolgálták a magyar külpolitikai és külgazdasági célkitűzéseket.

NEFE2025

A KKM Nemzetközi Fejlesztési Főosztálya az Országgyűléssel, a társmisztériumokkal, a szakpolitika szempontjából kiemelt tudással és tapasztalattal bíró szakemberekkel és kutatókkal, valamint civilszervezetekkel együttműködve elkészítette, majd a magyar Kormány 2019. december 23-án elfogadta a NEFE2025-öt, amely a Kormány 1792/2019. (XII. 23.) számú határozataként került kihirdetésre. A NEFE2025 célja, hogy hazánk a fejlődő világban jelentkező szükségletekre, illetve a magyar komparatív előnyökre alapozva járuljon hozzá – az európai szomszédságpolitikához, illetve a Keleti Partnerséghez kapcsolódó nemzeti prioritások mellett – Afrika és a Közel-Kelet gazdasági, valamint társadalmi felemelkedéséhez, továbbá a hazai gazdasági érdekek hatékonyabb érvényre juttatásához. A NEFE2025 által lefektetett öt pillér röviden és célravezetően vázolja fel a magyar nemzetközi fejlesztéspolitika irányait: (1) Magyarország nemzetközi szerepvállalásának növelése; (2) mélyrehatóbb szakpolitikai tervezés, hatékonyabb tárcaközi koordináció, egységes eredmény-orientált projektmegvalósítás; (3) projektimplementáció az SDG-k mentén; (4) gazdasági partnerségek erősítése a nemzetközi fejlesztésben; valamint (5) a magyar gazdasági és civil szereplők mozgósítása.

A NEFE2025 a meglévő nemzeti erőforrások kiaknázásával kívánja fokozni Magyarország nemzetközi szerepvállalását oly módon, hogy az hazánk gazdasági kapcsolatainak a szélesítését és nemzetközi megítélésének a javítását egyaránt eredményezze. Hazánk e tekintetben a vízgazdálkodás, a mezőgazdaság, az egészségügy, az oktatás, az információ-technológia és a környezetvédelem területeire összpontosít.

Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram

Bilaterális alapon nyújtott oktatás- és kapacitásfejlesztési támogatásainkon belül kiemelkedő jelentőségű a Stipendium Hungaricum (SH) ösztöndíjprogram. A magyar kormány által 2013-ban indított – külpolitikai, külgazdasági, oktatáspolitikai és nemzetközi fejlesztési célokat egyaránt szolgáló – program révén segítjük a fejlődő országokból érkező jó képességű hallgatók képzettségének, szaktudásának növelését, hozzájárulva a helyi közösségek megerősítéséhez, valamint a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés elősegítéséhez. A helyben történő segítségnyújtás elvének gyakorlati megvalósítását érjük el azáltal, hogy a végzett hallgatók a tanulmányaik befejezése után visszatérnek az országukba, és ott kamatoztatják a megszerzett tudásukat, fejlesztve ezzel az adott ország gazdaságát, illetve biztosítva a megfelelő tudástőkét.

A 2019/2020-as tanév őszi félévében 65 országból összesen 9140 SH ösztöndíjas hallgató folytatott magyarországi tanulmányokat, 93%-uk (8476 fő) a programban részt vevő, ODA-támogatásra jogosult 57 országból. Az ezen országoknak az SH keretében nyújtott támogatás összértéke a 2019. évben 23 milliárd forint (79,3 millió dollár) volt.

A KKM kiemelt fejlesztési programja az Ugandai Köztársaságban

A 2019-ben elért eredmények kiváló példája a KKM által 2019-ben elindított, közel 5 milliárd forint értékű, átfogó nemzetközi gazdaságfejlesztési program, amely keretében magyar szempontból kiemelt jelentőségű exportágazatokat (kibervédelem, vízgazdálkodás, egészségügy, turisztika, egészségügy és e-kormányzás) érintő fejlesztési projektek valósulnak meg Ugandában, annak felzárkóztatásának elősegítése és a migráció kiváltó okainak hosszú távú kezelése érdekében. A beruházások mindegyike magyar gazdasági és intézményi szereplők bevonásával kerül megvalósításra,

Malware- és Igazságügyi Elemző Központ (eszközök)

Forrás: Carinex Kft.

egyszerre érvényesítve a hazai külgazdasági érdekeket és hazánk migrációs célkitűzéseit is. A program első fázisában egy kibervédelmi

(Malware- és Igazságügyi Elemző) központ kialakítására, valamint a Rwamwanja menekülttáborban tiszta ivóvíz biztosító víztisztító berendezések („víz oázis”) telepítésére került sor.

*Oázis központok átadó ünnepsége
Forrás: VTK Innosystem Kft.*

Multilaterális nemzetközi szerepvállalása

Magyarország nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységének felügyeletét és koordinációját a KKM – azon belül is Az Export Növeléséért Felelős Helyettes Államtitkárság, illetve a Nemzetközi Fejlesztési Főosztály – látja el. A kétoldalú keretek között folytatott nemzetközi fejlesztési együttműködésen túlmenően a Főosztály készíti elő és képviseli a magyar álláspontot a nemzetközi fejlesztési és a nemzetközi humanitárius segítségnyújtással foglalkozó multilaterális szervezetek (különösen Európai Unió, ENSZ, OECD) keretei között, összhangban a mindenkor magyar külpolitikai, külgazdasági és nemzetpolitikai érdekekkel, illetve törekvésekkel. A multilaterális szervezetek fórumain Magyarország célja, hogy a fejlett donorközösség tagjaként maga is hozzájáruljon a globális kihívások és válságok megoldásához, növelve ezzel hazánk külpolitikai láthatóságát és elismertségét. Hasonlóan fontos cél, hogy a nemzetközi szervezetekben vállalt tagságunkat a hazai külpolitikai és külgazdasági érdekek érvényesítése tekintetében is kamatoztassuk.

A hazai multilaterális kifizetések legnagyobb hányada az Európai Unió (37,5 milliárd forint), valamint az ENSZ és szakosított intézményei (6,2 milliárd forint) irányába történt. Az uniós kötelezettségekből fakadó multilaterális kifizetések zömét az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni (ACP) országok fejlesztését támogató Európai Fejlesztési Alapba (European Development Fund, EDF) teljesítettük. Az EDF az Európai Unió első számú, legnagyobb költségvetésű nemzetközi fejlesztési együttműködést támogató eszköze. Magyarország 2019-ben három részletben, összesen 9,3 milliárd forintot fizetett be az Alapba. Kiemelendő továbbá a Török Menekültügyi Eszköz (Facility for Refugees in Turkey, FRIT) részére nyújtott magyar támogatás: a FRIT célja a Törökországban élő mintegy 3,6 millió szíriai menekült életének megkönnyítése, integrációjuk elősegítése és az őket befogadó közösségek támogatása. A FRIT a 2018-2019-es időszakban (a korábbi 3 milliárd eurón felül) további 3 milliárd euró értékben nyújt támogatást

Törökországnak, amelyből Magyarországot 7,871 millió euró befizetési kötelezettség terheli. Az összeg első részletét hazánk a 2019 szeptember 2-án fizette be, 1,777 millió euró összegben.

A fentiekén túlmenően a KKM – hazánk nemzetközi kötelezettségvállalásainak megfelelően – tagdíj-befizetéseket teljesített olyan nemzetközi szervezetek számára, mint az ENSZ (1,87 milliárd forint) és az ENSZ békefenntartó missziói (1,14 milliárd forint), valamint a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) (KKM-re eső tételei: 716,1 millió forint). A kötelező tagdíj-befizetéseken túlmenően a KKM egyebek között a következő nemzetközi szervezetek működéséhez is hozzájárult: nemzeti szakértő delegálása az ENSZ Terrorizmus Ellenes Hivatalába (UNOCT) (102,6 millió forint), hozzájárulás az RCC (Regional Cooperation Council) Titkárság működéséhez (15,9 millió forint), önkéntes felajánlás az ENSZ Közgyűlési Iroda (19,4 millió forint), valamint a Vöröskereszt Nemzetközi Szövetsége (IFRC) részére (16,5 millió forint), továbbá önkéntes hozzájárulás az ENSZ nők elleni erőszak felszámolását célzó alapjához (UN Trust Fund to End Violence against Women) (5,7 millió forint). A KKM emellett – a korábbi évekhez hasonlóan – 2019-ben is támogatta a következő nemzetközi szervezetek budapesti irodáinak működését: UNICEF (800,8 millió forint), UNHCR (723,2 millió forint), IFRC (308,5 millió forint), WHO (313,1 millió forint).

A Miniszterelnökség 2019. évi nemzetközi fejlesztési tevékenysége

Összefoglaló

Magyarország nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységének hatékony és egységes érvényesítése érdekében az Országgyűlés 2019. január elsejei hatállyal fogadta el a Hungary Helps Programról szóló 2018. évi CXX. törvényt és előírta a Hungary Helps Program (HHP) keretében nyújtott támogatások egységes arculati megjelenésének kialakítását, miután a tárgyévut megelőző év utolsó hónapjaiban a KKM feladatköréből a Miniszterelnökség illetékességébe került a kétoldalú humanitárius segítségnyújtás koordinációja.

Magyarország humanitárius ügynökségként, 2019. április 14-én megalakult az állami tulajdonban álló, non-profit gazdasági társaságként működő Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (HHÜ), mely az Üldözött Keresztények Megsegítéséért és a Hungary Helps Program Megvalósításáért Felelős Államtitkárság (ÜKHUÁT) humanitárius és fejlesztési programjainak végrehajtásán kívül nemzetközi humanitárius és fejlesztési forrásbevonást, valamint saját bevételekkel való gazdálkodást is kialakít.

A HHP által kijelölt irányelvek végrehajtása érdekében az ÜKHUÁT humanitárius és nemzetközi fejlesztési tevékenységének elsődleges célja a szükségét szenvedő, üldöztetésnek kitett, valamint a természeti és civilizációs katasztrófák által sújtott területeken élő emberek és közösségek megsegítése, a szabad vallásgyakorlás védelmét biztosító projektek végrehajtása, különös tekintettel az üldözött keresztény és más vallási kisebbségek, továbbá veszélyeztetett közösségek értékmegőrzésének előmozdítása érdekében.

A nemzetközi humanitárius felelősségvállalásunk keretében a nemzetközi humanitárius jog és a nemzetközi emberi jogi egyezmények, valamint az Európai Humanitárius Konszenzusban meghatározott irányelvek alapján szolgáljuk az Agenda 2030 által SDG-k előmozdítását. Operatív tevékenységében a HHÜ az Agenda 2030 által is megfogalmazott helyben segítés elvét helyezi előtérbe, amivel az illegális migráció alapvető okainak mérsékléséhez is hozzájárul.

Míg 2019 előtt az ÜKHUÁT tevékenység földrajzi célterületeit tekintve elsősorban a Közel-Keletre és a szub-szaharai régiókra összpontosult (Irak, Szíria, Libanon, Jordánia, Izrael, Nigéria, Etiópia, Kongó, Ghána, Tanzánia, Dél-afrikai Köztársaság, Mali), a humanitárius tevékenységből

fakadó projektek helyszínei már az egész világra kiterjednek (Nigéria, Mozambik, Banglades, Srí Lanka, Fülöp-szigetek, Kelet-Ukrajna).

Az ÜKHUÁT 2019. évi nemzetközi fejlesztési, illetve humanitárius tevékenysége során az OECD irányába hivatalos fejlesztési támogatásként (ODA) jelenthető 31 projekt végrehajtásáról határozott, 19 recipiens országban, összesen 3.887.124.551,- Ft értékben. Nem ODA elszámolható HHP projektet a tárgyévben nem kezdeményeztünk.

Projektek száma	Recipiens országok	Támogatások összesen (Ft)	Bilaterális (Ft)	Multilaterális (Ft)	Humseg (Ft)	NEFE (Ft)
31	19	3.887.124.551	3.887.124.551	0	1.940.944.513	1.946.180.038

Az ME jövőbeni szakpolitikai célkitűzései között markánsan szerepel, hogy az adományok célba juttatásának és multiplikálásának elősegítésére keresse annak lehetőségét, hogy az európai és amerikai (USAID) partnerek mellé újabb stratégiai partnerekkel kössön együttműködési megállapodásokat (2019-ben Ökumenikus Segélyszervezet – HHÜ; Szuverén Máltai Lovagrend – ME; Magyar Kolping Szövetség – HHÜ).

Kiemelt projektek

Krizisközpont felállítása, szociális ellátás kapacitásbővítése Ukrajnában

A magyar kormány támogatása egy olyan intézmény létrehozását tette lehetővé, amely egyrészt a belső menekülteket fogadja, másrészt a térségben korábban nem létező, családon belüli erőszakkal foglalkozó központként az áldozatokat segíti. A létrejött intézmény mintegy 1000 áldozatot támogat pszichológiai, szociális, jogi és orvosi segítségnyújtással, valamint többeknek átmeneti szállást, védett lakhelyet is biztosít.

Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése Etiópiában

Az ortodox egyház fenntartásában működő addisz-abebai Migbare-Senay szegénykórház az elmúlt években egyre nehezebben tudott alkalmazkodni az ellátásra szoruló betegek számának rohamos növekedéséhez. A támogatással a kórház gyógyszerellátását, humán erőforrás-fejlesztését és technikai felszerelését, valamint új diagnosztikai szoba kialakítását finanszírozzuk.

Iraki jazidi menekültek hazatérésének támogatása

A projekt keretében sor kerül egy-egy egészségügyi központ helyreállítására Wardiyában és Kahtaniyában, a hazatérő jazidi közösségek alapvető orvosi ellátásának biztosítására. A támogatás részeként Khanke városban, a jazidi belső menekültek által lakott városrészben épül egy képzési központként is funkcionáló pékség, amely nők és lányok részére biztosít majd munkát és hozzájárul a súlyosan traumatizált áldozatok társadalmi reintegrációjához.

Oktatási infrastruktúra újjáépítése

A projektben helyreállításra kerül a háborús pusztítások által megrongált és használhatatlanná vált damaszkuszi Riaya Iskola épülete. A támogatás a becslések szerint közvetlenül 4800 tanulót és közvetve 50000 helybéli lakost érint. A folyamatban lévő felújítás biztosítani fogja a helyiek minőségi oktatáshoz való hozzáférését.

Kulturális infrastruktúra fejlesztése

A Szentföldi Ferences Kustódia fenntartásában álló jeruzsálemi Terra Sancta Múzeum a kereszténység első évezredét bemutató régészeti emlékeknek ad otthont. A múzeum jelentős gyűjteménnyel rendelkezik a második évezred keresztény emlékeiből is, azonban ezek méltó kiállításához új múzeumi épület kialakítására van szükség. A megvalósuló beruházás hozzájárul a Szentföldön fellelt keresztény régészeti értékek megőrzéséhez, és az egyetemes keresztény örökség védelméhez.

Oktatási és egészségügyi infrastruktúra fejlesztése

A projekt célja az észak-nigériai keresztény közösségek szülőföldön maradásához elengedhetetlen oktatás és egészségügyi ellátás biztosítása az ahhoz szükséges infrastruktúra fejlesztésével. A támogatásból felépülhet a Szent Család Kórház Sokoto városban, valamint új tanítási szárnyak és leánykollégium három egyházmegyei középiskolában Ilélában, Maumfashiban és Gusauban. Magyar forrásból alakítják ki továbbá a Kukah Centre nevű keresztény kutatóközpont épületét Abujában.

Menekültek hazatérésének és gazdasági tevékenységének támogatása

A projekt menekült keresztény családok hazatérését és számukra alapvető megélhetést biztosító mezőgazdasági tevékenységek elindítását tette lehetővé. A támogatás fedezte a Boko Haram terrrorszervezet támadásai során elpusztult otthonok újjáépítéséhez szükséges építőanyagok beszerzését, továbbá vetőmagokat, rovar- és gyomirtót, mezőgazdasági eszközöket, valamint az állattenyésztéshez szükséges kezdő állatállományt biztosított a családoknak. A projekt mintegy 2000 belső menekült családnak nyújtott segítséget.

Egészségügyi ellátás támogatása

A Magyar Evangélikus Egyházon keresztül eljuttatott támogatás egy malária klinika működését szolgálja Adamawa államban. A projekt 500–600 háztartás ellátását fogja biztosítani, csökkentve a malária által okozott halálozások számát.

Ösztöndíjprogram keresztény fiataloknak

Magyarország 2019-ben az „Ösztöndíjprogram Keresztény Fiataloknak” nevű program keretében 13 hazai egyetemen már felsőoktatási tanulmányokat folytató hallgató mellett további 107 tanulmányát megkezdő szíriai, nigériai, egyiptomi, libanoni, kenyai, pakisztáni és etiópiai keresztény fiatalnak biztosított lehetőséget felsőfokú vagy doktori tanulmányok folytatására.

Összefoglaló

Magyarország tagja a meghatározó globális és regionális nemzetközi fejlesztési bankoknak, részese továbbá az intézmények által kezdeményezett több együttműködési formának, donoralapnak. Az intézményekben meglévő tagsággal és a különféle befizetésekkel Magyarország teljes jogú résztvevője annak a széleskörű együttműködésnek, amely a meghatározó globális és regionális jellegű kihívások hatékony kezelését és megelőzését szolgálja. Az intézményi tagság a tőke- és egyéb donor hozzájárulások révén rendszeres és jelentős költségvetési tehervállalással jár. A nemzetközi fejlesztési intézményekben (NFI) viselt tagságból, a velük való együttműködésből fakadó feladatok, valamint az ott követett politika kialakítása a Pénzügyminisztérium feladata.

Az intézményekkel és azok tulajdonosaival fenntartott kapcsolat egyrészt elősegíti hazánk nemzetközi érdekérvényesítését, másrészt lehetőséget teremt, hogy magyar vállalatok is bekapcsolódhatnak az intézmények külföldi beruházásaiba, elősegítve ezzel az export-tevékenység fejlődését.

A különböző fejlesztési intézmények alapvető célja a részes államok nemzetgazdaságának, szociális és gazdasági infrastruktúrájának, és egymás közötti gazdasági kapcsolatainak a fejlesztése.

A 2019-es évben összesen 6,1 milliárd forint értékben jelentkezett intézményi tagságunk megvalósításából, fenntartásából fakadó költségvetési kiadás: az Ázsiai Infrastrukturális Beruházási Bank esetében a taggá válásunkkal befizetendő tőke-hozzájárulás adott évi részletét, a Nemzetközi Beruházási Bank esetében a tőkeelméshez való hozzájárulást, míg a Világbank-csoport Nemzetközi Fejlesztési Ügynöksége (IDA) esetében a 2019-es évre eső alapfeltöltési összegeket, valamint az IDA Multilaterális Adósságelengedési Kezdeményezésének ránk eső összegét fizettük be.

A nemzetközi fejlesztési intézmények szakpolitikáinak kialakítása, valamint az egyes projektdöntések során jól megjeleníthetőek a hazai fejlesztéspolitikai célok. A tagságunk esetében hosszú távú célkitűzésünk tulajdonosi részarányunk megtartása, illetve a magyar vállalatok hatékonyabb bekapcsolása az intézmények által finanszírozott projektek kivitelezésébe.

Mindenképp szükséges említeni a Nemzetközi Pénzügyi Társaságnál (IFC) létrehozott donoralapot, amely 2014-ben 20 millió USD hozzájárulással került létrehozásra. Az alap tevékenysége során az energetikai ágazatban, a mezőgazdaságban és a vízügyben fejtette ki tevékenységét elsősorban a kelet-ázsiai és csendes óceáni térségben, valamint Európában és Közép-Ázsiában. A donoralap révén a Pénzügyminisztérium helyettes államtitkári szinten részt vesz a Világban keretei között működő Water Resources Group 2030 kormányzó testületében. A kezdeményezés célja a vízügyi infrastruktúrák fejlesztése. A Pénzügyminisztérium célja ezen együttműködési formák további fenntartása.

A fentiek mellett a Pénzügyminisztérium 2019-ben is tovább folytatta az OECD-vel több mint két évtizede fennálló adóügyi együttműködését. Az együttműködés keretében hazánk évente két adóügyi szemináriumnak ad otthont a budapesti adóközpontban. A szemináriumok résztvevői jellemzően a közép-ázsiai, valamint a közel-keleti régió országaiból kerülnek delegálásra. A Magyarországon szervezett képzések a következő adózási területekre fókuszálnak: adóügyi információcsere, ellenőrzési módszerek fejlesztése, szokásos piaci ár megállapítása. A képzéseken megszerezhető információk nagymértékben hozzájárulhatnak a résztvevői országok költségvetési egyensúlyának javításához és az adóbevételek növekedéséhez. A jövőben célunk az OECD-vel történő közös munka folytatása, a szervezettel jelenleg meglévő és 2021-ben lejáró keret-megállapodás megújítása.

Kiemelt projektek

Nemzetközi adóügyi szemináriumok szervezése a Budapesti Multilaterális Adóközpontban az átalakuló gazdaságok adószakértőinek az OECD és a PM 2017-2021 közötti időszakra meghosszabbított Memorandum of Understanding keretében

A Pénzügyminisztérium és az OECD együttműködésében 2019-ban összesen két adóügyi szeminárium került megrendezésre, amelyek az átalakuló országok adóügyi megfelelését és a legújabb nemzetközi adózási standardok megismertetését hivatott elősegíteni. A szemináriumok célközönsége elsősorban az ázsiai és az afrikai régió országainak adószakértői. Az évente megrendezendő szemináriumra a PM és az OECD közötti, folyamatosan megújított keretszerződés keretében kerül sor, amelynek értelmében a szemináriumok szervezési és lebonyolítási költségei a Pénzügyminisztériumot terhelik.

Zambiai Bevételi Hatóság delegációjának látogatása

NAV vámszakmai, rendészeti, kockázatkezelési és képzési tevékenységének, valamint a Röskei Határátkelőhely tevékenységének bemutatása (a zambiai fél által előzetesen megküldött kérdésekre fókuszálva).

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium 2019. évi nemzetközi fejlesztési tevékenysége

Összefoglaló

Az ITM Klímapolitikai szakterülete

2015. december 12-én, a Párizsban elfogadott Párizsi Megállapodást a Magyar Országgyűlés 2016. május 24-én egyhangúan megszavazta a Megállapodást kihirdető 2016. évi L. törvényt. A Megállapodás 9. cikke szerint a fejlett országok pénzügyi támogatást nyújtanak a fejlődő országok számára a klímaváltozás elleni fellépés finanszírozására. A fejlett országok 2020-ig majd azt követően évi 100 milliárd dollárt mozgósítanak a fejlődő országoknak az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatos tevékenységeinek finanszírozására. A 100 milliárd dolláros mozgósítási cél elérésében Magyarország is kiveszi a részét, a szerepvállalásnak az ország lehetőségeihez képest arányosnak, és a lehető leghatékonyabbnak kell lennie.

A Kormány a nemzetközi klímafinanszírozási mozgósítási cél elérésében való méltányos magyar részvétel arányos mértékét közforrásból évi 600 millió forintban határozta meg a 2019-2021-es időszakra. A nemzetközi klímafinanszírozási tevékenységek támogatása nagyobb részben regionális és kisebb részben nemzetközi finanszírozási csatornákon keresztül valósít meg.

A megvalósításban nemzetközi szervezetekkel is együtt működünk, ezzel biztosítva a világ élvonalába tartozó klímavédelmi fejlesztések célzott és költséghatékony megvalósítását. A nemzetközi klímafinanszírozás folyamata során magyar gazdálkodó szervezetek egyrészt piacszerző tevékenységet folytatnak a hazai gazdaság fellendítéséhez hozzájárulva. Másrészt részeseivé válnak a globális felmelegedést megállító, fenntartható gazdasági átalakulásnak, és egyúttal hozzájárulnak egy globálisan kiegyenlített gazdasági fejlődéshez, valamint a klímaváltozás okozta migráció visszafogásához is.

Mind ezeken túl a 2019. év során megalakult a Nyugat-Balkáni Zöld Központ Nonprofit Kft. is, előkészítve a lehetőséget, hogy Magyarország az elkövetkezendő években kiszámítható és még nagyobb szerepet vállalhasson a balkáni országok nemzetileg meghatározott hozzájárulásainak (NDC) végrehajtásának elősegítésében.

Az ITM felsőoktatási és tudományos kutatási együttműködési programjai

Ez a program elősegíti a felsőoktatási intézmények közvetlen együttműködését, a közös kutatóprogramok megvalósulását, valamint ösztönzi információk, publikációk, egyetemi hallgatók, tanárok és vendégelőadók cseréjét. Célunk, hogy elmélyítsük Magyarország kapcsolatát a partnerországokkal, különös hangsúlyt fektetve a felsőoktatás nemzetközivé tételére és a tudományos és technológiai együttműködés kialakítására az együttműködő nemzetek jólétének érdekében. Az Európai Unió kitűzött kutatási és innovációs céljainak megfelelően, Magyarország Kormánya elkötelezett a kedvezményezettekkel való együttműködés iránt, a nyitott innováció, nyitott tudományok és a világra való nyitás szellemében. Elképzeléseinknek megfelelően a külföldi országokkal való felsőoktatási, tudományos és kutatási kapcsolatok kialakítására törekszünk az integráció elvei alapján, a tudást terjesztve és megosztva a résztvevő országok felsőoktatási intézményeinek és kutató intézeteinek bevált gyakorlatait – amint erre lehetőség nyílik –, ösztönözve Magyarország és a partner országok nemzetközi kutatói közösségben való részvételét, a digitális és együttműködésen alapuló technológiák, platformok adottságait kihasználva.

Kiemelt projektek

Albániai alkalmazkodási szakpolitikát támogató térinformatikai adatbázisrendszer kialakításának előkészítése

A projekt fő célja az Albán Köztársaság Kormányának támogatása azon célból, hogy hatékonyan legyen képes foglalkozni az éghajlatváltozás várható hatásaihoz való alkalmazkodással egy olyan térinformatikai rendszer segítségével, amely lehetővé teszi az országon belüli területi sajátosságokat is figyelembe vevő stratégiák kidolgozását és sikeres végrehajtását.

A projekt során a hazai Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer (NATÉR) albániai adaptációját valósítják meg módszertani ajánlások és gyakorlati tapasztalatok összegyűjtése, megosztása által. A projekt keretében négy szakterület sérülékenysége vonatkozásában összegyűjtik a klímaadaptációs térinformatikai rendszer felépítéséhez szükséges alapokat (a rendelkezésre álló adatok, az alkalmazandó módszertani háttér), amelynek kimenete egy előzetes sérülékenységvizsgálat lesz. Emellett, elkészül egy Albániára vonatkozó részletes rácsponi klímamodell adatbázis és kiszámításra kerülnek a vizsgált szakterületekre vonatkozó klímaindikátorok.

Mobil víztisztító berendezés a lakosság ivóvízzel való ellátása céljából, katasztrófhelyzetek és természeti csapások esetén a Fülöp-Szigeteken

A projekt során egy katasztrófa helyzetben, természeti csapások alkalmával használható mobil víztisztító berendezés tervezését és gyártását végzik el a Fülöp-Szigeteken. Az országot gyakran sújtják természeti katasztrófák, melynek következtében a helyi szerveknek több tízezer ember kitelepítéséről és ideiglenes elszállásolásáról, ivóvízzel való ellátásáról kell gondoskodnia. A mobil víztisztító egy gyorsan telepíthető rendszer, mely rövid időn belül megfelelő minőségű ivóvízzel tudja ellátni a menekült táborok vagy katasztrófaövezetek lakóit.

A technológia ivóvizet állít elő felszíni vagy felszín alatti vízből, brakkvízből, vagy tengervízből. A megtisztított ivóvíz minden esetben teljesen megfelel a WHO és a helyi közegészségügy követelményeinek.

Energetikai és üvegházhatású gázkibocsátási pályák modellezése Albániában

A projekt célkitűzése egy energetikai modell készítése és ÜHG kibocsátási pályák modellezése Albánia energiaszektora számára. A modell kialakítására a TIMES modellt alkalmazzák, részletes modellezés négy szektorra készül (villamosenergia termelés, ipar, épületek, közlekedés).

Az 525/2013 (EU) rendelet az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának nyomon követésére és bejelentésére, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos egyéb információk nemzeti és uniós szintű bejelentésére szolgáló rendszerről három modellezendő scenáriót határoz meg:

- „az intézkedések hatásait figyelmen kívül hagyó előrejelzések” (WOM);
- „az intézkedések hatásait figyelembe vevő előrejelzések” (WEM);
- „a kiegészítő intézkedések hatásait figyelembe vevő előrejelzések” (WAM).

A projekt eredményeképpen létrejön egy országos szintű energetikai modell, mely képes az energetikai eredetű kibocsátások előrejelzésére, a kibocsátás csökkentési lehetőségek beazonosítására, költségeinek becslésére, elősegítve az európai uniós színvonalú szakpolitikai tervezést, és ezáltal az ország uniós csatlakozását.

Fenntartható energia-víz megoldások gazdaságok közepes és nagyméretű öntözéséhez Ugandában

A projekt célja, hogy a fenntartható vízgazdálkodás elveit figyelembe véve felmérje Ugandában a megújuló energiaforrások használatának megvalósíthatóságát a közepes és nagyméretű gazdaságok öntözésére a bankképesség figyelembe vételével. A Globális Zöld Növekedési Intézet (Global Green Growth Institute – GGGI) és Magyarország Kormánya az ugandai Víz- és Környezetvédelmi Minisztériummal fogott össze, hogy felmérjék és azonosítsák a helyzetet. A projekt során tíz öntözési helyszínt és tíz nagy jövedelmezőségű terményt választottak ki egy előzetes megvalósíthatósági tanulmány elkészítéséhez, majd a két legígéretesebb helyszín és vállalat számára részletes üzleti terveket dolgoztak ki.

A projekt fő eredménye a megújuló energiát használó optimális öntözési rendszer meghatározása fenntartható vízgazdálkodási elvek alapján és olyan piaci alapú stratégia, amellyel kereskedelmi gazdaságok működése támogatható a bevételek maximalizálása és a munkahelyteremtés érdekében. A GGGI a kidolgozott projektterv bankképességét is támogatja, hogy elősegítse annak magánfinanszírozását.

Felsőoktatási és tudományos kutatási együttműködés

Az ITM programja komoly erőfeszítéseket tesz Magyarország és a partnerországok felsőoktatási, tudományos és kutatási kapcsolatainak fejlesztése érdekében, elősegítve hazánk és az együttműködő nemzetek és közös tudományos programjainak megvalósulását az innováció, az ismeret és a technológia nemzetközi szintű átadását.

Nemzetközi szervezetek tagdíjai

Nemzetközi fejlesztési együttműködésként elszámolható, a tárca portfóliójában tartozó nemzetközi tagdíjak az energetikai-, klímapolitikai-, területfejlesztési, illetve foglalkoztatás és munkaügyi szakterületeket érintik. 2019-ben az alábbi nemzetközi szervezeteknek fizettünk tagdíjat: Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC), Nemzetközi Távközlési Egyesület (ITU), ENSZ Klímaváltozási Keretegyezmény (UNFCCC), Nemzetközi Megújuló Energia Ügynökség (IRENA), Az ózonréteget lebontó anyagokról szóló Montreali Jegyzőkönyv (MPL), A sztratoszferikus ózonréteg védelméről szóló Bécsi Egyezmény (VCL), Az ózonréteget lebontó anyagokról szóló Montreali Jegyzőkönyv Multilaterális Alapja (MLF), OECD Helyi Gazdaság- és Foglalkoztatás Fejlesztési Program (LEED).

Összefoglaló

Az AM az éves tagdíj hozzájárulásokon, valamint bilaterális és multilaterális tevékenységen keresztül valósít meg nemzetközi fejlesztési tevékenységet.

A Kormány keleti és déli nyitás, valamint Afrika stratégiájával összhangban az AM földrajzi célrégiói közé tartozik a szubszaharai térség és a Nyugat-Balkán. A tárca fő fejlesztéspolitikai céljai között szerepel a mezőgazdaság fejlesztése, az élelmezésbiztonság növelése és a környezetvédelem.

A **Kormány külpolitikai stratégiájának** megfelelően az AM és háttérintézményei által végrehajtott projektek közül az agrár-szaktanácsadó képzés Ugandában, valamint a mintafarm Kenyában a „**helybe visszük a segítséget**” elvre alapoznak és azáltal, hogy a lakosság önellátását és piacra termelését erősítik, hozzájárulnak a lakosság helyben maradásához, ezáltal **közvetetten elősegítik a migrációs nyomás csökkenését**. Az AM-FAO ösztöndíjban részesült egykori hallgatók hazájukba visszatérve könnyen el tudnak helyezkedni, sok esetben magas presztizsűállásokat töltenek be, például egyetemi vezetőként, oktatóként, kutatóként, vagy köztisztviselőként és munkájuk révén – hazájuk felvirágoztatásán keresztül – szintén hozzájárulnak a migrációs nyomás csökkenéséhez.

Az Agrárminisztérium fejlesztési tevékenységének központjában, a továbbiakban is a helyben maradás elősegítése áll, az élelmezésbiztonság, a kistermelők oktatása, a kisgazdaságok fejlesztése, a biodiverzitás megőrzése és a magyar mezőgazdasági szaktudás népszerűsítése révén. A tárca **jövőbeni nemzetközi fejlesztési célkitűzései** között szerepel a multilaterális keretek közt megvalósuló projektek számának növelése az ENSZ FAO-val, a Világélelmezési Programmal (WFP) és a Nemzetközi Mezőgazdaság-fejlesztési Alappal (IFAD). Az afrikai országok esetében az elavult mezőgazdasági módszerek fejlesztése csak akkor lehet eredményes, ha a gépesítés és a szaktudás átadása mellett a kapcsolódó infrastruktúra is kiépítésre kerül. Ennek megvalósítására azonban az egymással össze nem hangolt, kis léptékű bilaterális fejlesztési projektek nem mindig alkalmasak. Cél, hogy a tárca fejlesztési tevékenysége során az összetett problémákra átfogó, az egyes részterületek közötti szinergiákat erősítő megoldást kínáljon magyar szakértők és cégek bevonásával.

Makroadatok 2019-re vonatkozóan

Projekt	Végrehajtott projektek száma	Összköltségvetés (HUF)	Recipients országok száma	Projektek által érintettek száma
AM-FAO ösztöndíj	1	78 424 250,00	26	62 ösztöndíjas
Agrár-szaktanácsadó képzés Ugandában	1	14 753 700,00	1	7-21 ezer egyéni gazdálkodó – és annak családja – napi élete és tevékenysége fejleszthető
Kenyai mintafarm bemutatógazdaság kialakítása	1	25 000 000,00	1	3 megyét érint és közvetlenül 2 millió farmert

Kiemelt projektek

AM-FAO ösztöndíjprogram

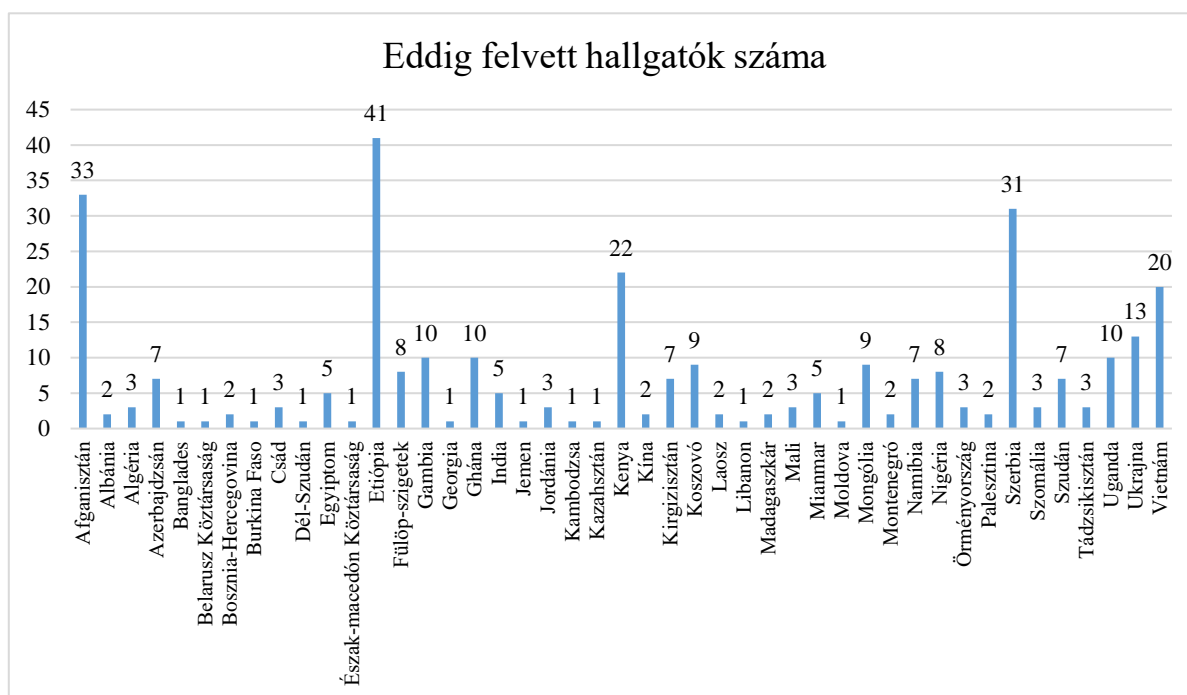
Az AM-FAO ösztöndíjprogram 2007 óta több száz hallgató Master's szintű tanulmányait biztosította magyar agráregyetemen. A hallgatók több mint 40 különböző fejlődő országból érkeznek. 2019-ben összesen 62 diák tanult Magyarországon a program keretében.

Az ösztöndíjprogramra fordított összeg szinte teljes egészében Magyarországon kerül elköltésre, támogatva ezzel az egyetemek működését, és bővítve a hazai fogyasztást. A fejlődő országok ösztöndíjas diákjai visszatérve hazájukba részt vesznek az

élelmezésbiztonsági célok megvalósításában, ezzel közvetten elősegítik a migrációs nyomás csökkenését. Az öregdiákok részére alumni hálózatot működtetünk, és ezáltal a magyar érdekek érvényesítésében későbbi pályájuk során is építhetünk együttműködésükre.

Az alábbi diagram bemutatja a 2019-ig felvett hallgatók (287) országonkénti megoszlását:

Agrár-szaktanácsadó képzés Ugandában

Az Ugandában kivitelezett program alapvető célja, hogy helyi szaktanácsadók ismeretbővítésére alapozva szolgálja az élelmezésbiztonság növelését a családi gazdaságok életképessé tételén, az agrobiodiverzitás fenntartásán keresztül a Fenntartható Fejlődési Célok szem előtt tartásával. A program összhangban áll az ugandai mezőgazdasági tárca egyik fő célkitűzésével, melynek lényege, hogy az önellátó családi gazdaságok fejlesztése szükséges, annak érdekében, hogy a piac aktív szereplőivé tudjanak válni. A projekt által mintegy 7-21 ezer egyéni gazdálkodó – és annak családja – napi élete és tevékenysége fejleszthető.

A program 2017. évi indulását követően minden évben megszervezésre került. A 2019. évben az ún. „alapképzésen” felül egy magasabb szintű tanfolyamra is sor került a legjobban teljesítő hallgatók részére.

Kenyai mintafarm bemutató gazdaság kialakítása

A Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ (NAIK) két helyszínen (Mwea, Timau) vizsgálta meg mintafarm létesítésének lehetőségét helyi partner közreműködésével. A kenyai mintafarm projekt keretében a partner cég két helyszínen, mintegy nettó 4500 m² területen állít be fajtaösszehasonlító kísérletet magyar fajtákkal. A NAIK célja volt, hogy kenyai agrárökológiai feltételek mellett megvizsgálja és bemutassa a már hazai termesztésben jól ismert, gazdálkodók által is elismert magyar fajtákat. Partnerük több kenyai régióban is rendelkezik saját földterülettel, amelyeken szántóföldi növények tesztelésével foglalkozik. A 2019-es évben a kiválasztott két mintaterületen a területkijelölő és talajelőkészítő munkálatokat végezték el, és a megállapodás értelmében két tervezett vegetációs cikluson keresztül folynak fajtaösszehasonlító kísérletek az eltérő agro-ökológiai feltételekkel rendelkező területeken.

Bemutatófarm előkészületei (Mwea)

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának 2019. évi nemzetközi fejlesztési tevékenysége

Összefoglaló

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma nemzetközi fejlesztési tevékenységként elszámolható költségei egy jelentős részét teszik ki a nemzetközi szervezetekbe tagdíjként, illetve egyéb hozzájárulásként befizetett összegek. Ezek közül is kiemelkedik az **Egészségügyi Világszervezetnek fizetett tagdíj**, amellyel közvetlenül hozzájárulunk a 3. SDG cél („Egészséges élet és jólét biztosítása korosztálytól függetlenül mindenkinek”) eléréséhez. Az Egészségügyi Államtitkárság és háttérintézményei költségvetésükben nem rendelkeznek kifejezetten fejlesztési

célra elkülönített vagy elkülöníthető forrásokkal, de kétoldalú kapcsolataik kialakításakor igyekeznek a nemzetközi fejlesztési célokat, az EU-s és főleg a hazai fejlesztési célkitűzéseket, törekvéseket szem előtt tartani.

A sport szakterületet illetően az Emberi Erőforrások Minisztériuma a „20/24/63-as, **Határon túli sportinfrastruktúra fejlesztések támogatása**” előirányzat terhére támogatta a Kozma István Magyar Birkózó Akadémia Alapítványt annak érdekében, hogy a Kormány támogatásával a határon túl, Magyarokánizsán (Szerbia) létrejöhessen a Vajdasági Birkózó Akadémia, a Magyar Birkózó Szövetség által létrehozott Kozma István Magyar Birkózó Akadémia rendszer kiteljesedjen.

A **kulturális szakterületet** illető álláspontunk, hogy Magyarországon számos fenntartható fejlődési cél megvalósításához hozzá tudunk járulni a kultúra által, mind a múlt örökségének ápolásán keresztül, mind például a jelenlegi kulturális szolgáltatások fejlesztése révén. A kultúra segítségével erősíthető a társadalmi összetartozás, a felzárkózás, a működőképes közösségi hálózatok kialakítása, a fenntarthatósággal kapcsolatos értékek erősítése, elősegíthető továbbá a kulturális hagyományok felélesztése, a szellemi, tárgyi és épített örökség fenntartható használata. A kulturális szakpolitika e célokkal összhangban működik. Egy kiemelendő gyakorlati példa a **„Kontinenseken átívelő hidak az emberiség szellemi kulturális örökségének megőrzéséért”** címmel megvalósult rendezvénysorozat.

Kiemelendő továbbá a határon túli magyarok lakta területek gyermekvédelmi ellátásainak támogatása és fejlesztése, valamint a külföldi magyar köznevelés megerősítése, amely szakmai szervezetek és programok támogatásával valósul meg.

Kiemelt projektek

Kontinenseken átívelő hidak az emberiség szellemi kulturális örökségének megőrzéséért - Intercontinental bridges for safeguarding of the intangible cultural heritage of humanity

Kontinenseken átívelő hidak az emberiség szellemi kulturális örökségének megőrzéséért „Intercontinental bridges for safeguarding of the intangible cultural heritage of humanity” címmel rendezvénysorozat valósult meg Magyarország szervezésében nemzetközi szakmai szervezetek részvételével az UNESCO Szellemi Kulturális Örökség Jó Megőrzési Gyakorlatok Regiszterében szereplő Táncház módszer és Kodály koncepció terjesztése céljából fejlődő országok számára, valamint az 1965-ben Etiópiában végzett zenei és táncgyűjtés anyagának digitalizálása és átadása céljából.

A program megvalósítását a Szabadtéri Néprajzi Múzeum Szellemi Kulturális Örökség Igazgatósága (a továbbiakban: Igazgatóság) koordinálta – mint a szellemi-kulturális örökség program hazai végrehajtásával megbízott intézmény –, az MTA BTK Zenetudományi Intézete, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zenepedagógiai Intézete (Kodály Intézet, Kecskemét), az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság Titkársága, a Magyar Kodály Társaság, és Magyarország Addisz-Abebai Nagykövetsége szakmai közreműködésével.

A program részei:

1. Kapacitásépítő tréning – workshop fejlődő országok szakértői számára

A szellemi kulturális örökség megőrzésének jó példái: a szellemi kulturális örökség egyezmény magyarországi végrehajtásának szisztémája, a Kodály-féle zenepedagógiai koncepció és a Táncház módszer megismertetése elméleti és gyakorlati előadások, bemutatók keretében. A résztvevő célközönség: afrikai országokból érkező zene- és táncpedagógusok, egyetemi hallgatók és a kulturális örökségvédelemmel foglalkozó szakmai szervezetek képviselői, továbbá szakértők. A módszer gyakorlati bemutatása mellett a szakemberek ismertették, és a résztvevők megvitatták az

eddigyi tapasztalatokat az említett módszerek szerepéről, hatékonyságáról és az afrikai helyi közösségek körében való alkalmazhatóságáról. Helyszínül a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szolgált, továbbá a jó gyakorlatokat bemutató helyszínek: MTA BTK Zenetudományi Intézete, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zenepedagógiai Intézete (Kodály Intézet, Kecskemét), a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzene Tanszéke, Magyar Táncművészeti Egyetem, Hagyományok Háza, Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola, Kalocsai Hagyományörző Egyesület.

2. Az 1965-ös etiópai gyűjtés digitalizálása, másolat készítése

1965-ben Kodály Zoltán, mint az ICTM akkori elnöke, felkérést kapott az etióp császártól egy etióp népzenei gyűjtés megszervezésére, amelyet az MTA Zenetudományi Intézet munkatársai, Sárosi Bálint és Martin György valósítottak meg. A gyűjtött anyag Etiópiában őrzött kópiája időközben megsemmisült, de a nyersanyagát jelenleg is az MTA BTK ZTI archívumában őrzik. 2016-ban éppen Addisz-Abeában, Etiópia fővárosában került sor a Kodály-módszer elismerésére a Kormányközi Bizottság ülészakán, amelynek során örömmel üdvözölték a zenei anyag digitalizálásának, feldolgozásának és az etióp partnernek történő átadás gondolatát.

A teljes dokumentáció a filmeket, hangfelvételeket, fényképeket helyszíni főljegyzéseket és a rájuk vonatkozó nyilvántartási adatokat tartalmazza. A digitalizálást és a feldolgozást az MTA BTK Zenetudományi Intézete végezte. A gyűjteményből kereshető adatbázis készült (<https://ethiofolk.com/hu>). A digitalizált anyag ünnepélyes keretek között állami szinten került átadásra Addisz Abeában 2019 júniusában.

A beregszászi Sámuel Jótékonyági Alapítvány fenntartásában működő, családjukból kiemelt gyermekek elhelyezésére szolgáló nagydobronyi Bocskor és a feketepataki Tihor lakásotthonok felújítása

A támogatás célja a beregszászi Sámuel Jótékonyági Alapítvány fenntartásában működő, jellemzően határon túli magyar családokból kiemelt gyermekek elhelyezésére szolgáló nagydobronyi Bocskor és a feketepataki Tihor lakásotthonok felújítása. A támogatási összegből megvalósult a Bocskor lakásotthonnak helyet adó családi ház fűtésrendszerének korszerűsítése, a kazán, illetve az ingatlan nyílászáróinak cseréje. A Tihor lakásotthon esetében a lakásotthonnak helyet adó családi ház tetőcseréjére és a falak vizesedésének megszüntetésére került sor.

A Szent Mihály Egészségügyi-Szociális Gyermek Rehabilitációs Központ 2019. évi működésének támogatása

A ráti Szent Mihály Egészségügyi-Szociális Gyermek Rehabilitációs Központban elsősorban, árva, családja által elhagyott vagy családjából kiemelt gyermekek fizikai és pszichés rehabilitációja történik gyermekotthoni keretek között. A Rehabilitációs Központ szolgáltatásait családjaikban élő gyermekek illetve felnőttek is igénybe vehetik. Az intézményben működik logopédiai-, gyógytornász-, pszichológiai-, auqaterapeuta-, masször- és fogorvosi szakrendelés is. A támogatott szervezet a támogatási összeget az intézmény működésének finanszírozására (bérköltség, anyagköltség, közüzem szolgáltatások díja) használta fel.

Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram

Megemlítendő ezen kívül a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram (SH), amely 2019 második félévét megelőzően az Emberi Erőforrások Minisztériumához tartozott. A 2018/2019. tanévben 61 országból összesen 9636 SH ösztöndíjas hallgató folytatott magyarországi tanulmányokat, kb. 94%-uk a programban résztvevő ODA támogatásra jogosult országból. Az ezen országoknak az SH keretében nyújtott támogatás értéke a 2019-es tavaszi félévben mintegy 10 milliárd forint volt.

Összefoglaló

A Belügyminisztérium (BM) az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóságon, valamint az Országos Rendőr-főkapitányságon keresztül folytat nemzetközi fejlesztési tevékenységet. Ennek célja a hazánkba érkező harmadik országbeli állampolgárok szükség szerinti ellátásának és elhelyezésének biztosítása, valamint fejlesztése a nemzetközi normáknak megfelelően, továbbá Magyarország légi és szárazföldi határellenőrzésének megerősítése.

A BM vízgazdálkodási területének nemzetközi fejlesztési tevékenységként elszámolható költségeit a nemzetközi szervezetekbe tagdíjként, illetve egyéb hozzájárulásként befizetett összegek teszik ki. Ezek közül kiemelkedik az ENSZ EGB Vízügyi Egyezménynek és Víz Egészség Jegyzőkönyvének fizetett önkéntes hozzájárulás. A BM vízgazdálkodásért felelős részlegei és a vízügyi igazgatási szervek költségvetésükben nem rendelkeznek speciálisan nemzetközi fejlesztési célra elkülönített vagy elkülöníthető forrásokkal, de két- és többoldaldú kapcsolataikon belül tevékenységüket a nemzetközi fejlesztési célokhoz igazítva végzik. A számszédos országokkal, a határvízi együttműködések keretében közösen megvalósított beruházások, programok révén hozzájárulnak a határ menti magyar lakosság életkörülményeinek javításához is. (pl. kárpátaljai fejlesztések). A BM VIZITEV EXPORT vállalatán keresztül konkrét szakmai támogatást nyújtott a KKM és ITM fejlesztésekhez is (pl. Kenya, Uganda). Nem számszerűsíthető, de jelentős számban fogad a BM szakmai delegációkat is, amelyek szintén a fenti célokhoz járulnak hozzá.

Az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (Főigazgatóság) a **Tompai tranzitónában 69.766.499,- Ft, a Röszei tranzitónában 76.723.445,- Ft** értékben biztosított ellátási költségeket. A **Vámosszabadi Befogadó Állomáson 28.843.875,- Ft, a Balassagyarmati Befogadó Állomáson pedig 3.822.741,- Ft** került elszámolásra ellátási költségként. A Nyírbátori telephely vonatkozásában ellátási költség nem került elszámolásra.

A Főigazgatóság a 2019-es évben a **Tompai tranzitónára** tekintetében **183.239.198,- Ft, a Röszei tranzitónára** tekintetében **256.321.524,- Ft fenntartási költséget számolt el**, amely tartalmazza a kommunikációs és javítási-karbantartási kiadásokat, béreket és járulékokat. A Főigazgatóság a 2019-es évben a Vámosszabadi Befogadó Állomás fenntartási költségeiként **264.464.444,- Ft-ot**, a Balassagyarmati Befogadó Állomás fenntartási költségeiként **237.321.551,- Ft-ot számolt el. A Nyírbátori telephely fenntartási költségeként 42.232.514,- Ft** került elszámolásra.

A Főigazgatóság 2019-es ODA költségei a **Röszei és Tompai tranzitónákra** vonatkozóan az alábbiak voltak:

- A tranzitónákban az ellátottak részére biztosított élelmezés költségei: **146.489.954,- Ft**;
- A Főigazgatóság a tranzitónák fenntartásainak költségeihez – amely magába foglalja a kommunikációs és javítási-karbantartási kiadásokat, valamint a béreket és járulékokat is – **439.560.722,- Ft** támogatást biztosított.

A fentiekén túl a Főigazgatóság 2019-ben a **Röszei és a Tompai tranzitónákban** a kérelmezők részére „A tranzitónában nyújtott szolgáltatások fejlesztése II.” és a „A tranzitónában nyújtott szolgáltatások fejlesztése III.” elnevezésű MMIA projektjei keretein belül összesen **19.101.455,- Ft-ot** fordított többek között kiegészítő élelmiszer-csomag, valamint pszichológus, pszichiáter és tolmács szolgáltatások biztosítására, valamint készletek és eszközök beszerzésére.

Az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) a litván BM-mel együttműködésben a 2019. évben is folytatta a „**Schengeni Akcióterv kidolgozása**” című szerb Twinning projektet.

Kiemelt projektek – Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság

"A tranzitónában nyújtott szolgáltatások fejlesztése III."

A Főigazgatóság által megvalósított projekt célja a tranzitónában nyújtott szállítási- és humán erőforrás kapacitások fejlesztése, a regisztrált kérelmezők ellátásának és elvárható kényelmének biztosítása szociális személyzet és tolmácsok alkalmazásával, valamint eszközök és készletek beszerzése a tranzitónában történő ellátás színvonalának növelése érdekében.

A projekt keretein belül 2019-ben a Főigazgatóság által végzett alábbi tevékenységek és költségek kerültek ODA tevékenységként feltüntetésre:

- elismert menekültek és kísérő nélküli kiskorúak szállítása: 271.463,- Ft;
- kiegészítő élelmiszer-csomag biztosítása a kérelmezők részére: 3.844.178,- Ft;
- pszichológus, pszichiáter és tolmácsolás biztosítása a kérelmezők részére: 2.610.165,- Ft;
- eszközök és készletek, kézikocsik biztosítása (amennyiben relevánsak): 690,- Ft;
- közösségi programszervező és projekt munkatárs biztosítása: 2.330.250,- Ft.

„A tranzitónában nyújtott szolgáltatások fejlesztése II. ” című MMIA projekt

A Főigazgatóság által megvalósított projekt célja a tranzitónákban nyújtott szállítási- és humán erőforrás kapacitások fejlesztése, valamint eszközök beszerzése a kommunikációs lehetőségek bővítésére.

A projekt keretében 2019-ben az alábbi tevékenységek és költségek kerültek ODA tevékenységként feltüntetésre:

- elismert menekültek és kísérő nélküli kiskorúak szállítására: 215.127,- Ft;
- kiegészítő élelmiszer-csomag biztosítására a kérelmezők részére: 3.406.150,- Ft;
- a pszichológus, pszichiáter és tolmácsolás biztosítására a kérelmezők részére: 4.957.858,- Ft;
- eszközök és készletek, kézikocsik biztosítása (amennyiben relevánsak): 293.389,- Ft;
- közösségi programszervező és projekt munkatárs biztosítása: 1.172.185,- Ft.

Kiemelt projektek – Országos Rendőr-főkapitányság

„Schengeni Akcióterv kidolgozása” szerb Twinning projekt

A projekt célja, hogy elősegítse Szerbia Európai Unióhoz történő csatlakozásához szükséges feltételek biztosítását, a jogszabályi, műszaki, adminisztratív és intézményi követelményeknek történő megfelelést a schengeni vívmányok területén. A projekt megvalósításában projektvezetőként a litván BM irányítása alá tartozó Határrendészeti Szolgálat, a litván rendőrség, valamint a projekt pénzügyi és adminisztratív koordinációjáért felelős Litván Központi Projektmenedzsment Ügynökség vesz részt. A junior projektvezetői feladatok ellátásáért szakmai irányítóként az ORFK Rendészeti Főigazgatóságának Határrendészeti Főosztálya felel. A 2018. október 1-jén megkezdett, 24 hónapos munkatervet magában foglaló projekt hat komponenséből kettő valósul meg magyar vezetéssel.

A fentiek mellett a BM tagdíj-befizetéseket is teljesített olyan nemzetközi szervezetek számára, mint a Délkelet-európai Rendészeti Központ (16 300 603 forint), a Migrációs Politikát Fejlesztő Nemzetközi Központ (18 145 962 forint), a Nemzetközi Migrációs Szervezet (25 295 235 forint), a Bűnügyi Rendőrség Nemzetközi Szervezete (47 181 978 forint), a Délkelet-Európai Rendőri Együttműködési Egyezmény (3 143 800 forint), az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja (2 807 985 forint), a Nemzetközi Duna Védelmi Egyezmény (31 659 735 forint), a Víz Világtanács (669 820 forint), valamint az ENSZ-EGB Víz és Egészségügy Jegyzőkönyv (1 495 600 forint). A BM továbbá önkéntes felajánlást biztosított a török elnökséggel és magyar társelnökséggel működő Budapest Folyamat (4 900 350 forint), az ENSZ EGB Vízügyi Egyezmény (4 486 800 forint) és a Nemzetközi Anti-Korrupciós Akadémia (3 207 000 forint) számára.